

Kulturdepartementet

3 OKT 2011

2011/2036-027

Kulturdepartementet
v/Bengt O. Hermansen
PB 8030 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 28. september 2011

Deres refereanse. 2011/02036 ME/ME1 EAB:elt

Høringsvar til forslag om endringer i åndsverksloven – tiltak mot ulovlig fildeling

Norske filmregissører vil med dette gi tilbakemelding på høringsutkast til endringer i åndsverksloven med forslag til tiltak mot ulovlig fildeling og andre krenkelser av opphavsrett m.m. på Internett.

I følge høringsutkastet synes vi at forslaget er noe uklart mht. jurisdiksjonsspørsmålet. Forslaget problematiserer for lite rundt lovens nedslagsområde og i hvilken grad endringen vil få konsekvenser også for de tilfeller hvor servere med ulovlig materiale befinner seg utenfor norske territorialgrenser. Etter alminnelige jurisdiksjonssprinsipper er det kun IP adresser registrert i Norge som kan sperres og det er kun norske ISP'er som kan pålegges å gjennomføre tiltak som bestemt. Lovforslaget vil derfor få en svært begrenset virkning i forhold til det enorme omfang av opphavsrettskrenkelser som skjer på Internett. Det burde vært konkretisert ytterligere i hvilken grad rettighetshavere bør kunne ha forventning om bred håndhevingskraft og i hvilken grad jurisdiksjonsspørsmålet også omfatter IP adresser som ikke er registrert i Norge, men som på annen måte er tilgjengelig via ISPs som tilbyr sine tjenester i Norge.

Videre er vi av den oppfatning at Departementet legger seg på en svært høy terskel når det oppstilles et vilkår om at krenkelsen må være av stort omfang og at innholdet på nettstedet må være av en viss størrelse. Departementet har ikke angitt hva man mener konkret med størrelse. Digitale filer som i seg selv er ganske små kan romme stort antall beskyttede åndsverk og en fil av en viss størrelse kan inneholde ett enkelt åndsverk. Sistnevnte er særlig tilfelle for digitale filmkopier. Tilgjengeliggjøring av en enkelt fil er i utgangspunktet nok til å påføre rettighetshaver store tap i form av tapte salgsinntekter mm. Man bør derfor, etter vår mening, være tilbakeholden med å sette vilkår om omfattende krenkelser ut fra antall åndsverk eller størrelse da det kan gi utilsiktet utslag for enkelte rettighetshavere.

Det er selvfølgelig viktig å ta hensyn til ytringsfriheten når man skal vurdere mulige tiltak som blokkering og sletting av innhold på nettsider. Men ytringsfriheten beskytter ikke krenkelser av opphavsretten og man bør unngå å sette disse to opp mot hverandre. Nettsteder som ulovlig tilgjengeliggjør opphavsretts beskyttet materiale og samtidig publiserer annet innhold som etter sin art faller inn under ytringsfriheten, skal være forberedt på en blokkering av tilgangen da slik inngripen er å anse som en beskyttelse av andres rettigheter og etter EMK art 10 (2) et nødvendig inngrep. Å begrunne fortsatt tilgjengelighet med hensyn til ytringsfrihet på bekostning av opphavsrett kan føre til et

visst misbruk av ytringsfrihet da krenkere av opphavsrett lett kan gjemme seg bak en unnskyldning om vern av ytringsfrihet. Det vil, etter vår mening, være vanskelig å skylde på faktisk eller rettslig villfarelse når man publiserer beskyttede åndsverk på Internett.

Når det gjelder de prosessformer skissert i utkastet, mener vi det er to hovedhensyn som bør være førende i vurderingen av den ene eller den andre ordningen. For det første er det hensyn til tid og deretter hensyn til kostnader forbundet med prosessen. Det er viktig at man går inn for en håndhevingsform som gjør det mulig å iverksette tiltak som hindrer tilgang innen rimelig kort tid etter at forholdet ble gjort kjent eller oppdaget av rettighetshaver slik at han eller hun kan stoppe fortsatt krenkelse av opphavsretten. Dette vil klart kunne redusere skadeomfanget betraktelig og i tillegg hindre videre spredning av åndsverket.

Kostnadshensynet er også svært viktig. All erfaring tilsier at en rettsprosess kan fort bli svært kostnadskrevende. Rettighetshavere til beskyttende åndsverk har sjeldent tilgang til de midler som er nødvendige for å innhente juridisk bistand for saksanlegg om en krenkelse. Dersom en rettsprosess blir ordningen, vil det i realiteten bety at svært mange rettighetshavere ikke vil ha muligheten til å få stoppet krenkelsen med mindre man samtidig sikrer klare rammer for hvor høye kostnader kan bli, ikke bare for ISP'ere, men også for den som er tvunget til å ta ut søksmålet.

Det legges opp til at nemndsbehandling skal medføre et gebyr. Dette gebyret må settes lavt for å sikre tilgang og gebyret bør ikke settes høyere enn 1R.

Vi håper at Departementet vil ta hensyn til disse vurderingene i den endelige fremstillingen av innholdet i lovendringsforslaget.

Beste hilsen

Lars Berg
Forbundsleder

Marit Vik
Rådgiver